

Forfatter: Knudsen-Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Folk

Citation: Knudsen-Hjortø, Knud: "Folk", i Knudsen-Hjortø, Knud: *Folk*, 1903, s. 29. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_03-shoot-idm140364984870400/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Folk

høre oppe på rådhuspladsen, og som først slipper ens øre på jordvejen i den anden ende af byen. Lejlighedsvis hørtes et goddag, et råb kastedes over gaden, en vittighed sendtes ud gennem et vindu; een stod stille og talte med hørlig anstrængelse, rimeligvis fordi han måtte lægge hodet tilbage og snakke opad. Et par nye støvler knirkede forbi, hver anden gang sekunderede af en dupsko. Bogholder Linds grin kom forbi, det fulgtes med en ung piges latter. »De kan tro, han fik skrubasje,« hører man; derefter langt, til sidst hændende dobbeltgrin. Og så dyb stilhed, der igen hakkes i små stumper af borgerskolens børn, der slipper. Drengenes latter lik Hørslev til at vende sig om. Foran hele skaren gik en hund, der øjensynlig trængte til at sætte sig, men den fik ikke lov. Hver gang den blev jaget op, så den med et smærteligt blik på sine forfølgere, løb nogle skridt, samlede benene og satte sig på ny til rette med et tilfreds udtryk i sit fjæs, som om den tænkte: Se så! Men straks var de der igen. Sådant gik det et stykke op ad gaden, indtil de fleste drenge var forsvundet ind gennem porte og døre, så listede hunden stille ned ad en smøge og forsvandt.

En handelsrejsende kommer buldrende ind med myndig tyngelse i sine tråd, værten bagefter. De sætter sig og rafter om en genstand. Tændstikker spadserer længe frem og tilbage, indtil det hele beror på een pind. Værten damper lyseblåt af spænding, da han tar bageret af: 662. Men den rejsende slår pas tre og slipper en knagende latter løs. »To whiskyer,« siger han og lægger hodet tilbage, så nakkeflæsket pølser ud over flip og frakkekrave; læberne ligger halv udkrængede om sigaren, ligesom en kautsjukbøsning. Mellem sigaren og det rundelige mundkød presser han en historie frem om sadelmager Jensen, der krøb hjem på alle fire, krassede på døren som en hund, og blev taet i nakken og slæbt ind af sin kone. De

så, hvordan frakken slog tre sammenløbende folder op ad ryggen og krøb langt op over hans bagdel. Da den rejsende er færdig med den historie, tar han sigaren af munden, for at hans vældige latter uhindret kan slippe ud, og så begynder han en anden historie, da han mærker, at hans mellemgulv klør efter mere grin. Man kan nok høre på ham, at han er ungkarl og vant til at ha penge nok at gi ud af; værten morer sig ikke nær så inderligt.

»Nå, hvad skal vi så ha, Olsen?« spør den rejsende, da whiskyen er drukket.

Olsen har en dårlig mave, men en udmærket bitter, der er temmelig dyr. Godt, den anden har for den sags skyld også en dårlig mave. Så drikker de bitter.

»Det er sandt, vi skulde vel egentlig raffe, Olsen.«

»Så raffer vi om den næste.«

Olsen vinder. Denne gang skal det være kaffe med døm. To hundrede procents avance.

Da blir handelen spydig. »I tjener sgu godt, I gæstgivere; å sludder, vist gør I så, ta nu bare vær!«

Da blir værtens glatbarberede ansigt alvorligt, og øjnene hårde; nu er han et rovdyr, på hvis enemærker et andet dyr er kommet ind for at spejde, og han slår fra sig, råt og hensynsløst som en, der er i stor fare. Der er udgifter nok. Alene det, børnene koster! De skal ha klæder, og de skal ha mad, og de skal ha bøger, og de skal ha sko, og de skal ha en tiere hver markedsdag! Hvad kender sådan en ungkarl til det! »Dine pigebørn koster dig ikke noget at tale om i sammenligning. De handelsrejsende, dem er der sgu nok, der vil ha! Og du kan ha halvtredsindstyve uregte børn for samme bekostning, som jeg har mine fem, he!« Nu griner værten med sin egen rigtige latter, som ikke har noget med fornøjelse at gøre. Det har engang knebet for manden, han har lært at regne nøren med; nu er det overstået, men det